

OPENBAAR KUNSTBEZIT juli-juli 2010 m. 3,

Art Brut in het Museum Dr. Guislain

0494
EXHIBIT

De wereld andersom? Te gek!

Art Brut heeft de wind in de zeilen. De Franse schilder Jean Dubuffet heeft lang alleen gestaan als promotor van die kunstvorm. Maar de tijden zijn veranderd. Sinds meer dan tien jaar werpt het Museum Dr. Guislain zich op als het centrum dat deze kunst uit de marge in Vlaanderen kenbaar maakt. Deze zomer zet het alle zeilen bij, met niet minder dan zes tentoonstellingen.

EEN WERELD GAAT OPEN

Wereldverbetersaars bestaan er in alle soorten en verschijningsvormen. De interessantste en minst gevaarlijke zijn zij die voor eigen rekening werken. Te lang werden hun inspanningen als waanzin bestempeld. Te veel onder hen zullen voor altijd onbekend blijven omdat hun hersenspinnels samen met hen, of soms zelfs voordien, in de vergeetput van de geschiedenis belandden. De pionierstijd van Dubuffet of de Oostenrijkse professor Prinzhorn ligt ver achter ons. Lausanne heeft al jaren zijn onvolprezen museum, maar ook de collecties in België mogen gezien worden. Het museum Dr. Guislain heeft een vaste collectie die voor heerlijke verrassingen zorgt. Zo ook het recent heringerichte museum Art & Marge aan de Brusselse Hoogstraat. Kwaliteit trekt kwaliteit aan. Zo staat deze zomer onder de titel *De Wereld andersom* een selectie uit de verzameling van de Parijzenaar Bruno Decharme te kijk. Zijn belangstelling voor het fenomeen Art Brut dateert uit het einde van de jaren zeventig. Dan begint hij een eigen verzameling, die hem gek genoeg steeds verder op onontgonnen terrein voert. In 1999, de omvang van de collectie is dan nog amper te overzien, brengt hij de verzameling onder in een stichting die wereldwijd het fenomeen bestudeert: *Art Brut Connaissance & Diffusion*, kortom de Verzameling abcd, een titel die een zeker primaire ondertoon heeft. Het audiovisuele luik van de research ligt Decharme na aan het hart. Hij is immers zelf documentairemaker. Tijdens

de tentoonstelling wordt de film vertoond die hij rond een aantal markante figuren die in zijn collectie vertegenwoordigd zijn gedraaid heeft. Een kostbaar document. De Art Brut kunstenaar aan het werk zien is altijd een buitenkans. Zelden is hij verbaal begaafd; zijn werk spreekt in zijn plaats. Van de meesten is de biografie nietszeggend. Dat is vooral zo bij de kunstenaars van vroegere generaties. Soms werd hun werk pas na hun dood ontdekt, of per toeval opgediept. Hooguit werden zij als een curiositeit beschouwd, of werd aan hun werk een louter therapeutische functie toegeschreven.

IN ANDERE SFEREN

De scenografie helpt de boodschap verkopen. Het element verrassing is primordiaal. Een stuk zal in een afdeling als blikvanger fungeren, dan pas komen de andere werken in het vizier. Soms verrassen de grote formaten. Iemand als Madge Gill kon evenzogoed aan haar wereld gestalte geven op een postkaart als op meterslange stukken linnen. De voorbeelden zijn legio. De wereld van de Art Brut is en blijft verwarrend en onvatbaar. Het is ons niet gegeven in de denkwereld van de kunstenaars door te dringen. Wel kunnen wij bewondering opbrengen voor hun vindingrijkheid, hun doorzettingsvermogen en vaak de omvang van hun productiviteit. Erkenning is maar zelden hun lot geweest. Dat euvel hebben velen meteen opgelost door zichzelf een plaats toe te kennen

Janco Domsic, zonder titel
COLLECTIE ABCD PARIJS

